

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI**Martai KOS****Plėtra****1. Bendra kompetencija, įsipareigojimai Europai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip ketinate įgyvendinti lyčių aspekto integravimo politiką ir lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtraukti į visas Jūsų postui priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo aspekto integravimą?

Kaip galėtumėte įtikinti Parlamentą, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Mano tinkamumą tapti būsima už plėtrą atsakinga Komisijos nare pagrindžia mano darbo ir asmeninio gyvenimo patirtis, vidinė motyvacija ir giliai jaučiamas įsipareigojimas Europai.

Turiu įrodytą 35 metų sėkmingo vadovavimo patirtį įvairioje politinėje, pilietinėje visuomenės ir privačiojo sektoriaus veikloje. Gavau ne vieną apdovanojimą už ambasadorės darbą (2016 m. metų ambasadoriaus titulą Vokietijoje ir Vokietijos Federacinės Respublikos ordino „Už nuopelnus“ Didįjį kryžių), už sėkmingą lyderystės mokymą ir komunikaciją.

Mano profesinė veikla visada buvo glaudžiai susijusi su Europos vertybėmis, laisve ir demokratija, teisingumu, įtraukumu ir lyčių lygybe. Mano asmeninis įsipareigojimas grindžiamas vertybėmis, kurios, džiaugiuosi, man buvo įdiegtos vaikystėje. Abipusė pagarba ir dėmesingumas, rūpinimasis kitais ir asmeninė atsakomybė buvo svarbiausios mūsų šeimos vertybės, kuriomis vadovavomės ir dalyvaudami vietos bendruomenės gyvenime.

Kai ėjau Vyriausybės komunikacijos biuro direktoriaus ir Vyriausybės atstovo spaudai pareigas, pradėjome plataus masto kampaniją, kuria buvo remiama Slovėnijos integracija į ES, – „Namie Europoje“. Šiuo šūkiu išreiškėme, kad visada jautėmės europiečiai ir kad, mums oficialiai įstojus į ES, Europa taptų tuo, ko ilgėjomės, – mūsų Europos namais.

Ir toliau labai domėjausi Europos integracija ir buvau jai įsipareigojusi, kai būdama Slovėnijos prekybos ir pramonės rūmų pirmininko pavaduotoja rėmiau šalies stojimą į ES padėdama įmonėms pasirengti ES vidaus rinkai.

Savo įgūdžius sėkmingai propaguoti Europos vertybes ir idėjas įrodžiau ir per septynerius metus, kai ėjau ambasadoriaus pareigas Vokietijoje ir Šveicarijoje. Dirbdama Berlyne aktyviai dalyvavau Berlyno procese, kuris yra Vakarų Balkanų šešeto bendradarbiavimo stiprinimo platforma.

Kadangi pati patyriau, kokių privalumų suteikia Europos Sąjungos pilietybė, puikiai suprantu narystės ES perspektyvą turinčių šalių piliečių troškimą prisijungti prie Europos šeimos, taip pat žinau, kokie sudėtingi procesai turi įvykti šalyse, kad jos galėtų persitvarkyti, prisitaikyti ir tapti visateisėmis ES narėmis.

Man labai svarbios Europos Sąjungos sutartyje ir Sutartyje dėl ES veikimo nustatytos ES vertybės ir tikslai. Vadovaudamasi ES tikslais, visada sieksiu piliečių gerovės, kovosiu su socialine atskirtimi ir diskriminacija, sieksiu darnaus vystymosi, dėl kurio niekada nepamirštami žmonės, ir gerbsiu didelę kultūrų ir kalbų įvairovę. Labai didžiuojuosi, kad slovėnų kalba yra viena iš 24 oficialiųjų ES kalbų!

Mano asmeninė ir profesinė patirtis rodo mano nepriklausomumą, sąžiningumą ir lojalumą mūsų vertybėms. Visą savo profesinę veiklą – nuo nepriklausomos žurnalistikos nacionalinėje ir tarptautinėje žiniasklaidoje iki diplomatijos ir darbo privačiajame sektoriuje – grindžiau sąžiningumu, lojalumu ir nepriklausomumu. Jei man bus suteikta galimybė perimti Komisijos nario pareigas, ir toliau vykdysiu šį įsipareigojimą, o savo gebėjimus ir jėgas skirsiu tam, kad tarnaučiau Europos Sąjungai ir visiems jos piliečiams.

Jei būčiau patvirtinta, kaip už plėtrą atsakinga Komisijos narė jausčiau asmeninę atsakomybę už tai, kad būtų pasinaudota nauju postūmiu plėtrai, apie kurį rašoma išrinktosios Pirmininkės U. von der Leyen politinėse gairėse ir 2024–2029 m. strateginėje darbotvarkėje, dėl kurios birželio 27 d. susitarta Europos Vadovų Taryboje. Visiškai pritariu principui, kad plėtra yra nuopelnais grindžiamas procesas, kurį lemia kiekvienos šalies pažangos tempas, pradedant reformomis pagrindinių principų srityje. Nėra trumpesnių kelių į narystę, todėl sieksiu užtikrinti, kad su kiekviena šalimi kandidate ir potencialiu kandidatu būtų elgiamasi sąžiningai, kad vertinant visiems būtų taikomi tie patys kriterijai, o pažanga nustatoma atsižvelgiant į kiekvieno nuopelnus. Tai reiškia, kad vienodai atidžiai vertinsiu visas plėtros šalis, kurios turi bendrą ES perspektyvą.

Kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju vadovausiu nuolatinės ir tvrios paramos Ukrainai teikimui. Strategiškai išnaudosiu visas Pasirengimo narystei paramos priemones, Ukrainos priemones ir Vakarų Balkanų ekonomikos augimo plano galimybes. Sieksiu regioninės integracijos, gerų kaimyninių santykių, susitaikymo, taip pat dėsiu pastangas, kad būtų lengviau sprendžiami dvišaliai ginčai.

Pagal savo įgaliojamąjį raštą vadovausiu šalių kandidačių ir pačios ES piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams skirtos komunikacijos strategijos rengimui, daugiausia dėmesio skirdama tam, kad būtų teikiama aiški informacija apie plėtros politikos ir stojimo proceso tikslus ir uždavinius.

Esu pasirengusi bendradarbiauti su kitais Komisijos narių kolegijos nariais rengiant pasirengimo plėtrai politikos peržiūros dokumentus ir daugiametę finansinę programą, padėsiu parengti platesnio užmojo reformų darbotvarkę, kad ES būtų pasirengusi plėtrai.

Tebesitęsiantis Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą yra neišprovokuotas, nepagrįstas ir neteisėtas išpuolis prieš suverenią tautą, jos teritorinį vientisumą ir apsisprendimo teisę. Ukraina kasdien kovoja už mūsų laisvę, ir aš įsipareigoju padėti jai išsaugoti savąją, be kita ko, rūpintis jos stojimu į ES. Įgaliojamajame rašte esu raginama vadovauti nuolatinės ir nepertraukiamos Komisijos paramos Ukrainai teikimui. Esu tvirtai pasiryžusi tai daryti, remdamasi precedento neturintiu iki šiol Ukrainai suteiktos paramos lygiu. Tam reikės, kad finansinę paramą ekonomikai gaivinti toliau sietume su reformomis, būtinomis tiek Ukrainos ekonomikai pakelti, tiek padėti šaliai siekti narystės.

Toliau remsime Ukrainą įgyvendinant Ukrainos priemonę ir su Ukrainos planu susijusias reformas, taip pat sieksime Ukrainos atstatymo bendradarbiaudami su savo partneriais ir naudodamiesi Ukrainos paramos teikėjų platforma.

Atsižvelgdama į paramos mastą ir aprėptį, esant dideliame neapibrėžtumui, primygtinai raginsiu išlaikyti labai aukštą ES lėšų naudojimo tikrinimo, atskaitomybės ir skaidrumo lygį, taip pat veiksmingą tiek ES, tiek Ukrainos piliečių informavimą apie abipusę šios paramos naudą.

Glaudžiai bendradarbiaudama su kitais Komisijos narių kolegijos nariais, vykstant bendram svarstymui dėl kitos ES daugiametės finansinės programos, pradėsiu svarstyti galimybes toliau remti Ukrainą po 2027 m.

Rytuose pagrindinis prioritetas turėtų būti tvirtas Ukrainos ir Moldovos įsitraukimas į narystės ES procesą ir pastangos užtikrinti, kad Sakartvelas galėtų toliau eiti narystės ES keliu.

Jei būsiu patvirtinta, kaip už plėtrą atsakinga Komisijos narė kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju parengsiu ir koordinuosiu požiūrį į paramą visoms Pietų Kaukazo šalims ir sieksiu naujos bendros Juodosios jūros strateginės programos.

Skatindama lyčių lygybę ir užtikrindama veiksmingą ES politikos įgyvendinimą šalyse, turinčiose narystės ES perspektyvą, remsiuosi ilgalaikėje dalyvavimo judėjime „Ji žino“ patirtimi. Esu pasiryžusi siekti moterų įgalėjimo politiniame gyvenime ir skatinti tai daryti tas, kurios jau eina vykdomąsias politines pareigas, pvz., pasitelkus neoficialius tinklus visose ES plėtros šalyse.

Esu tvirtai pasiryžusi skatinti lyčių lygybę visuose savo darbo baruose pagal 2020–2025 m. lyčių lygybės strategiją ir Trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą. Užtikrinsiu, kad lyčių lygybės ir įtraukumo aspektas būtų integruotas į mano kompetencijos sričiai priklausančią finansinę paramą ir kad mūsų intervenciniai veiksmai, pradedant pradiniu veiksmų nustatymu ir baigiant jų įgyvendinimu, ir toliau būtų grindžiami lyčių lygybės aspektu.

Visais įmanomais būdais remsiu jaunimą, nes tvirtai tikiu, kad jaunoji karta yra ne tik mūsų ateitis, bet ir dabartis! ES turi pritraukti kaimyninių šalių jaunosios kartos atstovų protus ir širdis lygiai kaip mūsų, prieš mums įstojant į ES 2004 m. Jie taip pat turi teisę žvelgti į savo ateitį ir perspektyvas su viltimi ir pasitikėjimu. Todėl investicijos į jaunimą bus vienas iš mano kadencijos prioritetų, tai taip pat atitiks 2022 m. jaunimo veiksmų planą.

Siekiant spręsti, pavyzdžiui, jaunimo protų nutekėjimo problemą, tokiose iniciatyvose kaip Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė, Ukrainos priemonė ir Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonė jau daug dėmesio skiriama jaunimo perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui. Be to, toliau remsiu Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą.

Jei man bus suteikta galimybė, toliau bendradarbiausiu su rytinėse kaimyninėse šalyse ir Vakarų Balkanuose įsteigtu Jaunųjų Europos ambasadorių tinklu, kad didinčiau informuotumą apie ES ir jos naudą. Kaip nurodyta mano įgaliojamejame rašte, greitai pradėsiu organizuoti ir pirmuosius metinius dialogus jaunimo politikos klausimais, kurie turėtų įvykti per 100 pirmųjų mano kadencijos dienų.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi prisiimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Jei būsiu patvirtinta, kaip už plėtrą atsakinga Komisijos narė palaikysiu glaudų ir nuolatinį dialogą su Europos Parlamentu visais mano kompetencijai priklausančiais klausimais. Tai ypač svarbu šiuo naujo postūmio plėtrai laikotarpiu ir platesniame geopolitiniame kontekste, kuriam būdingas didelis nestabilumas ir neapibrėžtis. Tai bendras tikslas, kuriam sėkmingai įgyvendinti reikia glaudaus visų institucijų ir subjektų bendradarbiavimo.

Esu pasiryžusi palaikyti tvirtus, skaidrius ir konstruktyvius santykius su Europos Parlamentu, visiškai pripažindama, kad esu atskaitinga jo išrinktiems nariams, kurie atstovauja 450 mln. ES piliečių. Veiksmingas bendradarbiavimas su Parlamentu ir jo nariais yra labai svarbus, kad galėčiau atlikti už plėtrą atsakingo Komisijos nario vaidmenį. Manau, kad Europos Parlamentas išreiškia visos Sąjungos viešąją nuomonę – įsiklausysiu į Jūsų balsą ir atsižvelgsiu į Jūsų nuomonę savo darbe. Tam reikia atviro dialogo ir glaudaus bendradarbiavimo su Parlamentu įgyvendinant ES plėtros darbotvarkę.

Pripažįstu, kad Europos Parlamentas ES institucijų sistemoje yra itin svarbus, ir esu pasiryžusi visapusiškai bendradarbiauti su jo nariais visais politikos formavimo proceso etapais. Labai svarbu pasiekti institucinę pusiausvyrą. Atskaitomybė Parlamentui yra ne tik procedūrinis reikalavimas, bet ir vienas iš svarbiausių demokratinio teisėtumo ir skaidrumo ramsčių.

Neseniai parengta Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonė, Ukrainos priemonė ir Moldovos reformų ir ekonomikos augimo priemonė rodo Parlamento pasiryžimą pasiekti rezultatų laikais, kai reikia veikti greitai. Esu pasiryžusi išlaikyti šį bendradarbiavimą grindžiamą požiūrį, visapusiškai pripažindama mūsų bendros atsakomybės veiklos skubumą, ir įsipareigoju veikti skaidriai, pasitikėdama ir turėdama omenyje bendrą tikslą. Esu pasiryžusi reguliariai informuoti Europos Parlamentą apie stojimo proceso padėtį ir atvirai keistis nuomonėmis. Stengsiusi atsižvelgti į Europos Parlamento nuomonę sprendama svarbius politinius klausimus, nes tvirtai tikiu, kad tai vienintelis būdas parengti šalis kandidatės stojimui.

Esu pasiryžusi dalyvauti plenarinėse sesijose ir atitinkamų komitetų posėdžiuose, kad laiku pateikčiau naujausią informaciją apie pagrindines iniciatyvas, už kurias būsiu atsakinga, ir užtikrinčiau, kad Parlamentas būtų

informuojamas prieš priimant svarbius sprendimus arba vedant derybas. Tai bus daroma laikantis mūsų teisinės sistemos, kartu paisant institucinės pusiausvyros principo. Taip pat esu pasiryžusi visapusiškai atsižvelgti į konkrečius Parlamentui ir Tarybai, be kita ko, kaip teisės aktų leidėjams, priskirtus vaidmenis, ypač rengiantis būsimoms teisėkūros procedūroms ir finansinėms priemonėms.

Dalyvausiu Parlamento komitetų, pavyzdžiui, Užsienio reikalų komiteto, veikloje ir plenarinių posėdžių diskusijose, susijusiose su mano atsakomybės sritimi. Dalyvausiu trišaliuose dialoguose ir pagrindinėse derybose, palaikydama tiesioginius ryšius su Parlamento nariais, kad būtų skatinamas nuolatinis dialogas.

Mano, kaip Komisijos narės, veiksmai bus grindžiami skaidrumu. Parlamentas gaus tokią pat informaciją kaip ir Taryba, kai tik tai numatyta teisės aktuose, be kita ko, apie Ukrainos, Vakarų Balkanų ir Moldovos priemones. Be to, esu pasirengusi Parlamentui atsiskaityti ir teikti informaciją dėl šių priemonių įgyvendinimo per atitinkamuose reglamentuose numatytus reguliarius dialogus, taip pat per aukšto lygio geopolitinį dialogą su Europos Parlamentu dėl PNPP III.

Taip pat esu pasiryžusi greitai ir išsamiai atsakyti į Parlamento rezoliucijas ir klausimus. Remdama Europos Parlamento vaidmenį inicijuojant ir formuojant teisės aktus, kaip reguliariai tvirtina išrinktoji Pirmininkė U. von der Leyen, per nustatytą trijų mėnesių laikotarpį pateiksiu oficialius atsakymus į rezoliucijas. Kiekvienu proceso etapu glaudžiai bendradarbiausiu su atitinkamais Parlamento komitetais, visų pirma dėl rezoliucijų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį, užtikrindama, kad būtų laiku imamasi visapusiškų veiksmų.

Galiausiai, pripažįstu esminį Parlamento vaidmenį remiant demokratiją pasaulyje, visų pirma mūsų plėtros ir kaimynystės regionuose. Esu pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su Parlamentu paramos demokratijai klausimais, visų pirma su rinkimų stebėjimo misijų rekomendacijomis, kurios yra labai svarbios propaguojant demokratinius standartus ir užtikrinant politinį stabilumą šalyse partnerėse, susijusių tolesnių veiksmų klausimais. Stengsiuosi kuo labiau padidinti ES poveikį užtikrindama koordinuotus ir nuoseklius tolesnius veiksmus, susijusius su šiomis misijų rekomendacijomis.

Jei man bus suteikta galimybė būti už plėtrą atsakinga Komisijos nare, glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu, kad kaimyninėse šalyse būtų skleidžiamos Europos vertybės, pabrėžiant demokratijos, žmogaus teisių, įtraukties ir lygybės svarbą. Moterų ir jaunimo įgalėjimas socialiniame ir politiniame gyvenime turi būti pasiektas bendromis mūsų visų pastangomis. Taip pat norėčiau remtis Europos Parlamento narių patirtimi, susijusia su regionine integracija, kaimyniniais santykiais ir ypač susitaikymu.

Norėčiau aktyviai įtraukti Europos Parlamento narius į komunikacijos kampaniją, kuria bus užtikrinta, kad apie plėtros naudą būtų aiškiai pranešama ES piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams bei plėtros partnerių piliečiams. Tai gali būti daroma, be kita ko, kartu dalyvaujant viešuose renginiuose ir šios srities kampanijose.

Užsienio reikalų komiteto klausimai

3. Kitos kadencijos Europos Komisijos 2024–2029 m. politinėse gairėse plėtra apibūdinama „kaip moralinė, politinė ir geostrateginė būtinybė siekiant dar labiau išbaigti Sąjungą“. Nedarant poveikio Komisijos sprendimų priėmimo procesams, kokie būtų Jūsų konkretūs plėtros srities prioritetai, tikslai ir (arba) uždaviniai trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju (jūsų kadencijos) laikotarpiu, ir koks, Jūsų manymu, turėtų būti užduočių pasidalijimas ir funkcijų papildomumas su Komisijos pirmininko pavaduotoju ir vyriausiuoju įgaliotiniu plėtros politikos ir Rytų kaimynystės srityse? Kokie, Jūsų nuomone, yra pagrindiniai sunkumai (tarptautiniai, regioniniai, dvišaliai, instituciniai ir t. t.), su kuriais galite susidurti siekdama šių prioritetų ir tikslų, kaip ketinate juos įveikti ir pakankamai sustiprinti ES komunikacijos strategiją siekiant kovoti su melagingais naratyvais ir dezinformacija, visų pirma apie ES?

Dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis plėtra tapo vienu svarbiausių ES politinių prioritetų ir patvirtintas plėtros politikos, kaip vieno iš pagrindinių taikos, laisvės ir klestėjimo mūsų žemyne veiksmų, vaidmuo. Jei būsiu patvirtinta Europos Komisijos nare, mano pagrindinis tikslas bus intensyviai bendradarbiauti su plėtros partneriais, padėti jiems daryti pažangą siekiant narystės ES, atsižvelgiant į jų pačių siekius ir politinius išpareigojimus. Tai darysiu naudodamasi visomis turimomis priemonėmis ir, kadangi plėtra yra visos Komisijos užduotis, glaudžiai bendradarbiausiu su kitais Komisijos narių kolegijos nariais, visų pirma su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju, kad šis darbas vyktų sėkmingai. Taip pat nekantrauju paremti procesą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad ES būtų pasirengusi priimti naujas nares; tai visų pirma būtų pasirengimo plėtrai politikos peržiūros.

Jei būsiu patvirtinta už plėtrą atsakinga Komisijos nare, esu tvirtai pasiryžusi per ateinančius penkerius metus pasiekti, kad kuo daugiau plėtros šalių būtų visiškai pasirengusios prisiimti narystės ES išipareigojimus ir baigtų stojimo derybas. Tai būtų aiškus mūsų išipareigojimo vykdyti plėtrą ženklas ir patikintų partnerius, kad Sąjunga laikosi savo pažadų. Tačiau kaip pagrindinio principo ir toliau turi būti laikomasi nuopelnais grindžiamo požiūrio. Tai labai svarbu, kad plėtros procesas būtų patikimas ir tvarus. Artimiausiu metu daugiausia dėmesio skirsiu tam, kad visos šalys kandidatės darytų pažangą siekdamos narystės. Konkrečiai tai būtų, pavyzdžiui, derybų su Juodkalnija skyrių uždarymas, likusių derybų su Albanija skyrių grupių atidarymas ir derybų su Šiaurės Makedonija, Ukraina ir Moldovos Respublika pagrindų grupės atidarymas.

Atsižvelgdama į tai, koks svarbus vaidmuo nustatant derybų pažangos tempą tenka pagrindų grupei, ketinu skirti daug dėmesio pažangai šioje srityje. Padėsiu plėtros partneriams užtikrinti, kad būtinos reformos, kurių imamasi šioje srityje, atspindėtų ilgalaikį ir neatšaukiamą išipareigojimą užtikrinti demokratinį valdymą ir teisinės valstybės principo laikymąsi, be kita ko, išipareigojimą kovoti su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu ir gerbti žmogaus teises.

Kitas svarbus mano kadencijos prioritetas bus užtikrinti nuolatinę paramą Ukrainai jos kelyje į ES. Nepaisant Rusijos agresijos karo, Ukraina padarė didelę pažangą reformuodama savo institucijas ir reguliavimo sistemą. Visapusiškai pasinaudosi Ukrainos priemone, skirta Ukrainos ekonomikos atsigavimui, viešosioms ir privačiosioms investicijoms ir politiniam suderinimui su ES paremti. Didžioji finansavimo dalis siejama su pažanga vykdamas pagrindines reformas, kurios yra labai svarbios ir ekonomikos augimui, ekonomikos gaivinimui bei atstatymui. Glaudžiai bendradarbiausiu su Ukraina, kad padėtume vykdyti šias reformas, kartu daug dėmesio skirdama tam, kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai.

Taip pat skatinsiu laipsnišką plėtros partnerių integraciją į pagrindinius ES ekonomikos sektorius. Visapusiškai naudosis naujomis priemonėmis, įskaitant Ukrainos priemonę, Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planą, Turkijos investavimo platformą ir būsimą Moldovos priemonę, kai ją priims teisėkūros institucijos. Taip pat bus labai svarbu kuo labiau padidinti išsamių ir visapusiškų laisvosios prekybos erdvių (IVLPE) su Ukraina, Moldova ir Sakartvelu teikiamas galimybes. Tai suteiks plėtros partneriams galimybę gauti apčiuopiamos naudos iš narystės ES tam tikruose sektoriuose, kurių teisės aktai pakankamai suderinti dar iki įstojimo, ir palengvins integracijos procesą.

Plėtros proceso kliūčių šalinimas yra viena iš pagrindinių mano kadencijos užduočių. Praeityje didelį vėlavimą lėmė neišspręsti dvišaliai klausimai – tiek tarp pačių šalių kandidačių, tiek tarp šalių kandidačių ir ES valstybių narių. Nors negalima paneigti susirūpinimą keliančių klausimų, dėl kurių kilo šie ginčai, teisėtumo, jie turi būti sprendžiami greitai, kad plėtros partneriams nebūtų trukdoma daryti pažangą ir kad nesumažėtų proceso patikimumas. Išnagrinėsiu, kokiais būdais galima būtų pasiekti šį tikslą, ir drauge su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju ieškosiu sprendimų. Vakarų Balkanuose regioninis bendradarbiavimas yra esminis stabilizacijos ir asociacijos susitarimų elementas, taip pat Ekonomikos augimo plano pagrindas. Manau, kad padidėjęs dėmesys jų ES perspektyvai, laipsniška integracija į ES įgyvendinant Ekonomikos augimo planą ir regioninės iniciatyvos, pvz., bendros regioninės rinkos iniciatyva, gali paskatinti suvienyti regioną, padėti susitaikyti ir išspręsti įsisenėjusias problemas.

Atsižvelgiant į pastarojo meto įvykius ir sudėtingą dinamiką mūsų rytinėse kaimyninėse šalyse, labai svarbu, kad mūsų partnerystė su šiuo regionu būtų tinkama tikslams regione pasiekti. Tam reikės diferencijuoto požiūrio, atspindinčio kintančias realijas. Turi būti daroma pažanga stojimo derybose su Ukraina ir Moldova. Siekiant remti Moldovą, be kita ko, padėti jai įgyvendinti stojimo į Europos Sąjungą darbotvarkę, itin svarbu joje sėkmingai įgyvendinti Ekonomikos augimo planą, jei teisėkūros institucijos priimtų susijusią priemonę. ES ir Sakartvelo santykių ateitis priklausys nuo Sakartvelo valdžios institucijų veiksmų. Esu pasirengusi bendradarbiauti, jei ir kai Sakartvelo valdžios institucijos nuspręs ryžtingai grįžti į kelią, vedantį ES link. Taip pat esu pasirengusi remti politinį pereinamąjį procesą Baltarusijoje, kai bus tinkamos sąlygos. Tuo pačiu metu toliau skatinsiu ir remsiu tuos, kurie siekia laisvos ir demokratinės savo šalių ateities.

Kalbant apie Pietų Kaukazą, toliau įgyvendinsiu Armėnijos atsparumo ir ekonomikos augimo planą, kad paremčiau naują partnerystę su Jerevanu naudojant dotacijų ir investicijų svertą. Glaudžiai bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis ir būsimu už vidaus reikalus ir migraciją atsakingu Komisijos nariu dialogo su Armėnija dėl vizų režimo liberalizavimo srityje. Kalbant apie Azerbaidžaną, siūlau kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju sutelkti dėmesį į energetinį saugumą, sąsajumą ir ekonominę plėtrą, toliau stengiantis

siekti pažangos įgyvendinant žmogaus teisių ir teisinės valstybės darbotvarkę. Bendradarbiausiu tiek su Armėnija, tiek su Azerbaidžanu, kad paremčiau taikos procesą, skatinčiau stabilumą ir taiką platesnėje kaimynystėje ir pasiektčiau glaudesnę bendradarbiavimą regioninio susisiekimo srityje. Taip pat glaudžiai bendradarbiausiu su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju rengiant nuoseklią Juodosios jūros strategiją, pagal kurią toliau įgyvendinsiu pagrindinius infrastruktūros projektus, kuriais siekiama didinti regiono energetinį saugumą ir skaitmeninį junglumą. Taip pat reikia atsakyti į regionui metamus saugumo iššūkius, kurie dar padidėjo dėl Rusijos karinės veiklos. Visose regiono šalyse investuosiu į pilietinę visuomenę ir toliau remsiu Rusijos pilietinę visuomenę, žmogaus teisių gynėjus ir nepriklausomą žiniasklaidą.

Be to, kartu su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju tęsiu bendradarbiavimo su Turkija, kuri yra šalis kandidatė ir ES partnerė, atnaujinimo darbą. Nors stojimo derybos sustabdytos nuo 2018 m., mūsų abipusis interesas yra gerinti bendradarbiavimą politiniais, ekonominiais ir prekybos klausimais. Šį bendradarbiavimą turi lydėti konstruktyvios Turkijos pastangos spręsti susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su teisine valstybe ir pagrindinėmis teisėmis, ir dirbti siekiant išspręsti Kipro problemą laikantis JT sistemos, atitinkamų JT ST rezoliucijų, principų, kuriais grindžiama Sąjunga, ir jos *acquis*.

Siekiant išlaikyti visuomenės paramą, labai svarbu ją veiksmingai informuoti apie plėtros naudą ir iššūkius. Kaip buvusi žurnalistė tvirtai tikiu komunikacijos, kaip priemonės siekti teigiamų pokyčių, galia. Pirmosiomis savo kadencijos savaitėmis įvertinsiu su plėtra susijusius susirūpinimą keliančius klausimus. Į juos atsižvelgsiu rengdama išsamią komunikacijos strategiją, kurioje dėmesys bus sutelktas tiek į mūsų plėtros partnerius, tiek į ES valstybes nares. Glaudžiai bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad suprasčiau, kokie konkretūs su plėtra susiję klausimai kelia susirūpinimą jų piliečiams, ir tikiuosi, kad Europos Parlamentas padės per šias diskusijas išgirsti ES piliečių nuomonę.

Tačiau gerai žinau, kaip komunikacija piktnaudžiauja tie, kurie nori pakenkti ES ir jos vertybėms, ir kad šiomis aplinkybėmis plėtros politika yra taikiny. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, be kita ko, atskleidė rimtas grėsmes mūsų saugumui ir demokratijai. Jei būsiu patvirtinta, skatinsiu dėti daugiau pastangų, susijusių su Demokratijos skydu, apie kurį paskelbė Pirmininkė U. von der Leyen, padėsiu mūsų partneriams didinti atsparumą dezinformacijai ir puoselėti demokratinius procesus. Tai apima institucijų bendradarbiavimą, taip pat paramą pilietinei visuomenei, žurnalistų apsaugą ir žmogaus teisių gynimą.

4. Prašome remiantis Komisijos pirmininkės pateiktomis bendrosiomis gairėmis dėl Komisijos santykių su Europos Parlamentu stiprinimo pateikti išsamesnės informacijos apie tai, kaip ketinate:

- *nuo pat pirmųjų etapų aktyviai ir veiksmingai įtraukti Parlamentą (kaip neatsiejamą Europos komandos veikėją) į jūsų prioritetų ir tikslų rengimo ir plėtojimo procesus;*
- *reguliariai keistis nuomonėmis plenariniame posėdyje ir su Užsienio reikalų komitetu; užtikrinti struktūrinį dialogą ir skubų Jūsų ad hoc dalyvavimą Komitete svarbių įvykių ar svarbių pokyčių atveju; užtikrinti Jūsų dalyvavimą tarpparlamentinėse konferencijose BUSP/BSGP klausimais, jei būtina;*
- *užtikrinti, kad pasiūlymuose dėl teisės aktų ir naujų ar atnaujintų ES komunikatų ir strategijų būtų tinkamai atsižvelgiama į Parlamento pozicijas, ir užtikrinti, kad Parlamentas ir ypač jo Užsienio reikalų komitetas būtų sistemingai ir laiku informuojami apie tokius pasiūlymus ir dokumentus (įskaitant plėtros dokumentų rinkinį) ir su jais būtų konsultuojamasi, taip pat būtų geriau sinchronizuojama Komisijos ir Parlamento veikla (pavyzdžiui, sistemingai iš anksto dalijantis planuojamais oficialių strateginių dokumentų skelbimo terminais, ministrų susitikimais ir aukščiausiojo lygio susitikimais, pasiūlymais pradėti arba uždaryti stojimo derybų skyrius, pasiūlymais pradėti derybas dėl tarptautinių susitarimų, dialogais žmogaus teisių klausimais ir kt.);*
- *užtikrinti, kad Parlamentas gautų atitinkamą plėtros politikos informaciją ir dokumentus, įskaitant tuos, kuriais dalijamasi su Taryba, ir kad Užsienio reikalų komitetas būtų nedelsiant ir išsamiai raštu ir žodžiu informuojamas visais stojimo derybų ir derybų dėl tarptautinių susitarimų etapais ir kad į Parlamento nuomonę būtų tinkamai atsižvelgiama prieš pradedant derybas ir viso proceso metu;*
- *užtikrinti, kad uždarytų posėdžių metu Parlamentui būtų teikiama susijusi ir svarbi nevieša informacija;*
- *palaikyti ir užtikrinti tolesnę Komisijos ir Parlamento bendradarbiavimą, paramos demokratijai veiklos koordinavimą ir veiksmingumą?*

Jei būsiu patvirtinta, vadovaudamasi Komisijos pirmininkės pateiktomis Komisijos santykių su Europos Parlamentu stiprinimo gairėmis ketinu aktyviai ir veiksmingai nuo pat pirmųjų etapų įtraukti Parlamentą į savo prioritetų ir tikslų nustatymą ir plėtojamą. Ketinu reguliariai keistis nuomonėmis su Europos Parlamentu mano atsakomybės sričiai priklausančiais klausimais ir į jo nuomonę deramai atsižvelgsiu. Taip pat užtikrinsiu, kad per

mano kadenciją Užsienio reikalų komitetas ir kiti atitinkami komitetai laiku gautų informaciją apie strategijas, metines ataskaitas ir kitas planuojamas arba vykdomas iniciatyvas, ir kad su tais komitetais būtų šiais klausimais bendraujama užtikrinant reikiamą konfidencialumo lygį.

Kalbant konkrečiau apie plėtros klausimus, dalyvausiu struktūriniuose dialoguose su Užsienio reikalų komitetu (AFET) ir keičiantis su komitetu nuomonėmis apie plėtros dokumentų paketą iš karto po to, kai Komisijos narių kolegija jį priims. Informuosiu Europos Parlamentą apie savo vizitus į mano kompetencijai priklausančias šalis, bendradarbiausiu ir dalysiuosi informacija su AFET ir kitais atitinkamais komitetais. Reguliarus ir skaidrus dialogas su Europos Parlamentu yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad plėtrai pritarėtų ES visuomenė.

Užtikrinsiu, kad vykstant nuolatiniams dialogams su Parlamentu dėl mano atsakomybės sričiai priklausančių finansavimo priemonių, Parlamentas gautų pakankamai išsamią informaciją apie tai, kaip naudojamos lėšos. Vertinsiu Jūsų nuomonę apie tai, kaip priemonės būtų galima geriau įgyvendinti. Taip pat tinkamai informuosiu Europos Parlamento narius apie visų rūšių partnerystės susitarimus su šalimis, už kurias būsiu atsakinga, laikydama gero ir sąžiningo tarpinstitucinio bendradarbiavimo principo ir galiojančių taisyklių, siekdama užtikrinti, kad Parlamentas galėtų atlikti biudžeto priežiūrą.

Dalyvausiu Europos Parlamento plenarinių posėdžių diskusijose, taip pat komitetų posėdžiuose ir tarpinstitucinėse (trišalėse) derybose. Taip pat esu pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir laiku tinkamai reaguoti į jo rezoliucijose išskeltus klausimus, atsižvelgdama į palaikant dvišalius arba daugišalius santykius su partneriais išreikštas nuomones.

Užtikrinsiu, kad Parlamentas būtų nedelsiant išsamiai informuojamas apie plėtros procesą ir derybas dėl tarptautinių susitarimų. Šiuo tikslu reikėtų imtis būtinų priemonių, kad prireikus būtų užtikrintas konfidencialus informacijos tvarkymas.

Esu pasirengusi prireikus dalyvauti atitinkamoje Parlamento vadovaujamoje veikloje. Taip pat noriu išnagrinėti, kaip galėtume sustiprinti sinergiją, susijusią su mūsų atitinkama gebėjimų stiprinimo veikla, pavyzdžiui, EP organizuojamais Jeano Monnet dialogais, pažintiniais vizitais, stipendijomis arba parlamentinėmis konferencijomis ir seminarais, siekdami keistis geriausia parlamentine patirtimi, tarpininkauti ir skatinti dialogą sudėtingose situacijose. Be to, esu pasirengusi išnagrinėti, kaip EP ir partnerių, visų pirma plėtros šalių, tarpparlamentinės delegacijos galėtų padėti išlaikyti pagreitį ir sutelkti dėmesį į būtinas reformas.

5. Kitos kadencijos Europos Komisijos 2024–2029 m. politinėse gairėse pabrėžiama, kad „stojimas į ES visada bus nuopelnais grindžiamas procesas, o kiekviena kandidatė bus vertinama pagal jos pažangą siekiant atitikti kriterijus“. Kaip užtikrinsite griežtą ir sustiprintą plėtros proceso stebėseną remiantis reformų ir pažangos, kurią padarė šalys kandidatės pagal visus derybų skyrius, ataskaitų teikimu ir vertinimu, nustatant strategiškai taikomas tikslines sąlygas, grindžiamas aiškiais pažangos kriterijais, nustatant sankcijas už regresą pagrindinių principų ar vertybių srityje arba nuolatinę reformų sąstingį, ir atlyginant už reformas ir kriterijų įgyvendinimą laikantis aiškių derybų terminų? Kadangi Jūsų įgaliojame rašte teigiama, kad dirbsite laipsniškos šalių kandidačių integracijos srityje, kokias konkrečias politikos sritis įvardytumėte tinkamomis šiam tikslui, ir, Jūsų nuomone, kokių svarbiausių tarpinstitucinių ir su politika susijusių reformų reikia, kad plėtros šalių stojimas būtų sėkmingai? Kaip planuojate atkurti ES plėtros proceso patikimumą, ypač Vakarų Balkanuose, ir kokių konkrečių priemonių imsitės siekiant užtikrinti spartesnę ilgai lauktų pagrindinių reformų šiame regione įgyvendinimo pažangą?

Mano požiūris į plėtrą bus grindžiamas aiškia vizija: plėtra turi sustiprinti tiek Sąjungą, tiek jos būsimas nares. Tai reiškia, kad būsimos narės turi būti gerai pasirengusios ir tvirtai žengti narystės ES keliu, užtikrindamos mūsų vertybių neliečiamumą ir mūsų procesų patikimumą. Jei būsiu patvirtinta, esu pasiryžusi nenuilstamai bendradarbiauti su mūsų plėtros partneriais, ES valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir visais suinteresuotaisiais subjektais, kad ši vizija taptų tikrove. Tvirtai laikysiuosi nuopelnais grindžiamo požiūrio, užtikrindama, kad plėtra išliktų tvirta, patikima ir pagrįsta aiškia pažanga. Kiekvienas plėtros partneris ir toliau bus vertinamas atskirai, remiantis tuo, kaip jam sekasi įgyvendinti ES kriterijus. Tai bus užtikrinta taikant nustatytą visapusišką sistemą, kuri apima skaidrias ataskaitas, strateginių sąlygų nustatymą ir aiškius pažangos kriterijus, kaip numatyta persvarstytoje plėtros metodikoje.

Metinis plėtros dokumentų paketas ir toliau bus pagrindinė priemonė su pagrindų grupe (įskaitant teisinės valstybės principą) ir visais derybų skyriais susijusioms reformoms vertinti ir rekomendacijoms, į kurių

įgyvendinimą atsižvelgiant vertinama tolesnė pažanga, teikti. Ataskaitos yra labai svarbi išsamių ir skaidrių įžvalgų apie kiekvienos plėtros šalies daromą pažangą teikimo priemonė.

Siekdama užtikrinti, kad plėtros šalių priimtoms reformoms būtų visapusiškai įgyvendintos, kuo geriau išnaudosiu mūsų turimus griežtus stebėsenos ir vertinimo mechanizmus. Šie mechanizmai apima reguliarių kiekvieno kandidato teisės aktų suderinimo su ES *acquis* vertinimą ir išsamias jų veiklos rezultatų pagrindinėse srityse ataskaitas. Dėmesys bus sutelktas ne tik į teisės aktų priėmimą, bet ir į šiomis reformomis pasiektus rezultatus. Turime visas reikiamas etapu iki įstojimo taikomas priemones, kad užtikrintume tinkamus rezultatus teisinės valstybės srityje, įskaitant kovą su korupcija ir sunkių formų bei organizuotu nusikalstamumu, taip pat pagarbą pagrindinėms teisėms praktikoje, o ne tik teisės aktuose, ir tęsiu darbą su kolegomis Kolegijoje ir su Taryba bei Europos Parlamentu, kad būtų įdiegtos apsaugos priemonės ir po įstojimo pažangos nepakeistų regresas. Visos būsimos stojimo sutartys turi būti rengiamos atsižvelgiant į šį tikslą.

Be to, noriu užtikrinti, kad plėtros šalių vykdomos reformos būtų tvarios ir neatšaukiamos. Remdamasi per ankstesnius plėtros etapus įgyta patirtimi, esu pasirengusi dėti daug daugiau pastangų remti mūsų plėtros partnerius, kad jie kuo greičiau – jiems tinkamiausiu greičiu – darytų pažangą siekdami narystės ES. Tai reiškia, kad reikia įgyvendinti principą „parama pagal pažangą“, kuriuo vadovaujantis tiems, kas imasi būtinų reformų, už pastangas atlyginama. Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planas yra puikus pavyzdys, kaip galime padėti tai pasiekti. Prie jo pridedama Reformų ir ekonomikos augimo priemonė suteiks mūsų partneriams galimybę gauti papildomą finansinę paramą su sąlyga, kad bus įgyvendintos svarbios su pagrindiniais principais susijusios ir socialinio bei ekonomikos sektorių reformos. Tuo pat metu šalis naudojasi kai kuriais integracijos į ES bendrąją rinką privalumais dar prieš tapdamos visavertėmis ES narėmis. Tai daroma įgyvendinant kitas Ekonomikos augimo plano dalis. Stengsiuosi įgyvendinti pirmąjį Ekonomikos augimo plano ramstį, remdamasi jau atliktu dideliu darbu ir įtraukdama naujų sričių, kuriose partneriai galėtų patekti į mūsų vidaus rinką. Panašių galimybių jau esama išsamiose ir visapusiškose laisvosios prekybos erdvėse (IVLPE) su Ukraina, Moldova ir Sakartvelu. Ketinu visapusiškai išnaudoti visų esamų priemonių potencialą ir teikti pirmenybę toms laipsniškos integracijos sritims, kurios teikia apčiuopiamą naudą piliečiams ir įmonėms ES ir plėtros šalyse. Neatidėliotinų prioritetų sritys yra tarptinklinio ryšio ir mokėjimų išlaidų mažinimas ir palankesnių sąlygų prekybai prekėmis sudarymas. Per savo kadenciją, jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, išnagrinėsiu tolesnes mūsų plėtros partnerių laipsniškos integracijos galimybes.

Poreikis užtikrinti reformų tvarumą ir negrįžtamumą itin svarbus teisingumo srityse, visų pirma teismų nepriklausomumo ir kovos su korupcija srityse, kuriose reformos turi būti konsoliduotos ir priimtoms, kad būtų užtikrintas ilgalaikis jų poveikis. Esu tvirtai pasiryžusi pasiekti, kad pagrindiniai principai ir toliau būtų šio proceso centre. Vienas iš svarbiausių ES plėtros tikslų – įtvirtinti mūsų žemyne teisinės valstybės principą. Į Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą įtraukiant didžiausią pažangą padariusias plėtros šalis siekiama iš anksto sudaryti joms tokias pat sąlygas kaip ir valstybėms narėms. Tai padės toms šalims vykdyti reformas, kad iki stojimo demokratijos ir teisinės valstybės srityje būtų pasiekta negrįžtama pažanga, ir užtikrinti, kad įstojus aukšti standartai būtų išlaikyti. Laikantis šio požiūrio, sudaromos sąlygos ateityje įtraukti ir kitas plėtros šalis, kaip numatyta Pirmininkės politinėse gairėse. Stojimo procesas, be kita ko, plėtros ataskaitos ir finansavimo priemonės nuo to tik patobulės. Jei būsiu patvirtinta, nedvejodama pasiūlysiu valstybėms narėms kilus rimtai arba ilgalaikiai stagnacijai arba pablogėjus reformų įgyvendinimo ir stojimo proceso reikalavimų laikymosi padėčiai taikyti plėtros šalims ryžtingas ir proporcingas taisomąsias priemones.

Teisinės valstybės principo laikymuisi užtikrinti labai svarbi laisva ir pliuralistinė žiniasklaidos aplinka, taip pat gyvybinga ir stipri pilietinė visuomenė. Pilietinė visuomenė ir nepriklausoma žiniasklaida atlieka labai svarbų vaidmenį stebint reformų įgyvendinimo pažangą, taip pat demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių padėtį, jos reikalauja, kad ES vertybių nepaisančios vyriausybės pasiaiškintų. Jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad remiant gebėjimų stiprinimą ir toliau būtų skatinama palanki aplinka ir padedama šiems subjektams atlikti savo demokratinį vaidmenį, taip pat tvirtai užtikrinsiu visišką nepakantumą visų formų smurtui, asmenų, grupių, pilietinės visuomenės organizacijų, žmogaus teisių gynėjų ar žurnalistų bauginimui arba priekabiavimui prie jų.

Dėl pagrindinių tarpinstitucinių ir su politika susijusių reformų žiūrėkite atsakymus į 9 klausimą.

6. Kitos kadencijos Europos Komisijos 2024–2029 m. politinėse gairėse pabrėžiama, kad „teisinė valstybė ir pagrindinės vertybės ir toliau bus kertiniai ES plėtros politikos elementai“. Atsižvelgiant į tai, kad stojimo procesai gali būti atšaukti, ir kad remiantis nuopelnais grindžiamu požiūriu stojimo derybos gali būti įšaldytos, kokių konkrečių veiksmų imtumėtės, jei pablogėtų pagrindinių ES vertybių ir principų, visų pirma susijusių su demokratija, žmogaus teisėmis, teisine valstybe, įskaitant teisminių institucijų nepriklausomumą, žiniasklaidos pliuralizmą ir kovą su korupcija, padėtis?

Teisinė valstybė, demokratija ir pagrindinių teisių vertybės yra mūsų plėtos politikos kertiniai akmenys. Esu pasiryžusi puoselėti šias vertybes ir, jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu ir Taryba siekdama užtikrinti, kad jos ir toliau liktų įtvirtintos mūsų požiūryje. Pagrindiniai principai, įskaitant teisinės valstybės principą, gerai veikiančias ir nepriklausomas teismines institucijas, demokratiškas institucijų veikimą, pagrindines teises, kovą su korupcija ir žmogaus teises, yra stojimo proceso pagrindas. Vadinamajai pagrindų grupei priklauso 23 skyrius, skirtas teisminėms institucijoms ir pagrindinėms teisėms, ir 24 skyrius, skirtas teisingumui, laisvei ir saugumui. Per derybas jie atidaromi pirmieji ir uždaromi paskutiniai. Pagal 2020 m. persvarstytą plėtos metodiką pažanga šiose srityse lemia bendrą derybų tempą.

Šiuo metu stojimo procesas yra daug griežtesnis ir visapusiškesnis nei bet kada anksčiau. Norint politinėje ir institucinėje aplinkoje, taip pat platesnėje visuomenės kultūroje sėkmingai įtvirtinti teisinės valstybės principą ir demokratinės vertybes, reikia plataus masto institucinių reformų, tačiau galiausiai sėkmė priklausys nuo politinės valios ir gebėjimo įveikti institucinį pasipriešinimą tokioms reformoms mūsų plėtos partneriuose. Šiuo tikslu pirmenybę teiksiu griežtai teisinės valstybės principo ir demokratiškas standartų laikymosi stebėsenai.

Šiomis aplinkybėmis metinis plėtos dokumentų paketas yra labai svarbi kiekvienos šalies kandidatės pažangos vertinimo priemonė tokiose srityse kaip teismų nepriklausomumas, žiniasklaidos pliuralizmas, pagarba žmogaus teisėms, kova su korupcija ir sunkių formų bei organizuotu nusikalstamumu, lyčių lygybė. Ji sudaro mums sąlygas anksti ir greitai reaguoti į bet kokius regresijos požymius. Kalbant apie su pagrindinėmis vertybėmis susijusių pažeidimų nustatymą ir pašalinimą, plėtos dokumentų pakete pateikiamas faktinis ir sąžiningas pažangos arba jos trūkumo vertinimas ir nurodomos konkrečios rekomendacijos, kaip ištaisyti trūkumus.

Be to, jei šalis kandidatė nusigręžtų nuo pagrindinių vertybių, derybų programose numatyti ryžtingų ir proporcingų taisomųjų priemonių mechanizmai. Prireikus nedvejodama imsiu taikyti arba rekomenduosiu tas priemones ir aptarsiu jas su Jumis. Galimos priemonės: derybų dėl konkrečių skyrių išaldymas, naujų skyrių atidarymo atidėjimas arba, sunkiais atvejais, viso derybų proceso sustabdymas. Labai svarbu išlaikyti plėtos proceso sąžiningumą – užtikrinti, kad šalys negalėtų tiesiog pasirašyti teisės aktų popieriuje, bet iš tiesų nepaisyti demokratijos principų. Praeityje jau imtasi konkrečių veiksmų. Pavyzdžiai: stojimo derybos su Turkija, kurios yra sustabdytos nuo 2018 m., arba su Sakartvelu, kuriame, 2024 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos teigimu, dabartiniai veiksmai kelia pavojų Sakartvelo narystės ES siekiui ir dėl jų *de facto* sustoja stojimo procesas. Šiais mechanizmais užtikrinamas stojimo proceso sąžiningumas. Tačiau tai nereiškia, kad ES vertybės ir principai negali būti propaguojami kitais būdais, bendraujant su šalimi kandidate platesniame ES santykių kontekste, kaip nurodyta atitinkamose Europos Vadovų Tarybos išvadose. Taip ir ketinu daryti.

Tačiau tam, kad išlaikytume reformų pagreitį, turime atlyginti už pažangą. Derybos su plėtos partneriais, pasiekusiais apčiuopiamų rezultatų atitiktis kriterijams srityje, turėtų judėti į priekį, ir aš pritarčiau šiam požiūriui. Jų pastangoms toliau remti bus teikiama ir finansinė bei techninė pagalba. Šis veiklos rezultatais grindžiamas požiūris suteikia ES standartų besilaikančioms šalims kandidatėms galimybę gauti didesnę ES paramą ir daugiau laipsniškos integracijos galimybių.

Naudosiuisi šiomis finansinėmis paskatomis siekdama, kad būtų griežčiau laikomasi teisinės valstybės principo. Jau šiandien mokėjimai naudojant rezultatais grindžiamas priemones, pavyzdžiui, Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonę, Ukrainos priemonę ir siūlomą Moldovos ekonomikos augimo priemonę, priklauso nuo sėkmingo sutartų reformų, kurios yra labai svarbios siekiant stiprinti demokratinį valdymą ir teisinę valstybę, įgyvendinimo, įskaitant reformų neatšaukiamumo principo laikymąsi. Susiedami finansinę paramą su apčiuopiama pažanga, galime paskatinti plėtos partnerius toliau vykdyti šias esmines reformas.

7. Kaip išorės finansavimo priemonių atžvilgiu pagerinsite pasirengimo narystei paramos šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms nuoseklumą, veiksmingumą ir skaidrumą, taikant griežtas Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemones, Ukrainos priemones ir kitų panašių priemonių įgyvendinimo sąlygas ir užtikrinant tikrą Europos Parlamento vaidmenį strategiškai valdant išorės finansavimo priemones, be kita ko, laiku pateikdama rašytinę informaciją apie jų įgyvendinimą? Atsižvelgiant į Komisijos pasiūlymus dėl kitos daugiametės finansinės programos, kokia jūsų pozicija dėl to, kad reikia išlaikyti specialią pasirengimo narystei priemonę? Kaip užtikrinsite, kad šios investicijos teigiama sustiprintų ES dalyvavimą ir įvaizdį paramą gaunančiose šalyse ir kokias konkrečias strategijas įgyvendinsite, kad didėtų ES matomumas ir poveikis teikiant pasirengimo narystei paramą?

Plėtra įvardyta kaip vienas iš būsimos kadencijos prioritetų.

Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonėje, siūlomoje Moldovos priemonėje ir Ukrainos priemonėje numatyta finansavimo ir mūsų partnerių vykdomų reformų sąsaja. Manau, kad reikėtų apsvarstyti galimybę šį principą taikyti ateityje teikiant finansavimą narystei besirengiančioms šalims ir rytinėms kaimyninėms šalims, kartu teikiant finansavimą ir kitais būdais. Paramos mastą turi būti galima keisti ir ji turi būti pakankamai lanksti, kad būtų galima reaguoti į nenumatytus pokyčius, be kita ko, kad būtų galimybė sulaikyti ar perorientuoti lėšas regreso atveju arba padidinti finansavimo lygį tiems, kurie vykdo daugiau ar itin sudėtingų reformų. Atsižvelgiant į tebesitęsiančią nežinomybę dėl karo Ukrainoje trukmės ir intensyvumo, jai turi būti nuolat teikiama stabili, nuspėjama ir lanksti parama, atsižvelgiant į poreikius, susijusius su atsigavimu ir atstatymu.

Pagal dabartinę daugiametę finansinę programą ES biudžetas vykstant šiam procesui ir toliau bus labai svarbus. Sieksime, kad paramos plėtros partneriams pagal Vakarų Balkanų ekonomikos augimo planą, Moldovos ekonomikos augimo planą, Turkijos investavimo platformą ir Ukrainos priemonę poveikis būtų kuo didesnis, kad paspartėtų partnerių ekonominė konvergencija su ES ir jos bendrąja rinka. Kartu bus plėtojami tinkami standartai ir procesai, reikalingi ES lėšoms įsisavinti ir ES *acquis* įgyvendinti praktikoje. Esu pasiryžusi toliau stiprinti šiuos ryšius, be kita ko, stiprinti nacionalinių administratorių gebėjimus veiksmingai valdyti ES lėšas.

Rengiant kitą daugiametę finansinę programą, pirmenybę teiksiu glaudžiam bendradarbiavimui su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, ir su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju, kad mūsų išorės veiksmų finansavimas būtų visapusiškai pertvarkytas – taptų veiksmingesnis, tikslingesnis ir geriau atitiktų ES strateginius interesus. Konkrečiai, bendradarbiausiu su mūsų partneriais, skatinsiu ir remsiu reikiamas struktūrines reformas siekdama, kad jie pasirengtų narystei. Jei būsiu patvirtinta, užtikrinsiu, kad būtų tinkamai atsižvelgta į konkrečius pasirengimo narystei finansavimo prioritetus ir ypatumus.

Dar vienas svarbus aspektas, kurį reikia apsvarstyti, yra plėtros poveikis ES biudžetui. Jis bus aptartas per būsimas pasirengimo plėtrai politikos peržiūras, taip pat per stojimo derybas. Plečiantis mūsų Sąjungai, padidės poreikis turėti šiuolaikiškesnį, paprastesnį ir lankstesnį ES biudžetą, kurį būtų galima pritaikyti prie jos dabartinių ir naujų narių įvairių poreikių. Taigi plėtra yra papildoma priežastis (nors ir ne pagrindinė) nuodugniai persvarstyti ES biudžetą, siekiant užtikrinti, kad jis padėtų siekti dabartinių ir būsimų politikos tikslų.

Europos Parlamentas jau atlieka labai svarbų vaidmenį vykdamas strateginę mūsų išorės finansavimo priemonių priežiūrą, be kita ko, vykstant specialiems dialogams dėl Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP III), Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonės ir Ukrainos priemonės.

Siekiant kuo labiau padidinti ES pasirengimo narystei paramos poveikį ir pagerinti ES įvaizdį paramą gaunančiose šalyse, labai svarbu užtikrinti matomumą. Pagal ES finansavimo priemones vykdoma veikla ir teikiamos investicijos turi būti tinkamai paženklintos ir apie jas tiek paramą gaunančių šalių, tiek ES valdžios institucijos turi tinkamai informuoti piliečius ir suinteresuotuosius subjektus, kad apie jas šalyse kandidatėse sužinotų kuo daugiau žmonių. Tai taps neatsiejama komunikacijos strategijos dalimi, kaip nurodyta mano įgaliojajame rašte. Be to, svarbu palaikyti nuolatinį dialogą su pilietinės visuomenės atstovais, visų pirma konsultuojantis dėl sprendimų priėmimo procesų, kaip buvo padaryta rengiant Vakarų Balkanų reformų ir ekonomikos augimo priemonę, taip pat Ukrainos priemonę ir Moldovos ekonomikos augimo planą.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto klausimai

8. Jūsų įgaliojajame rašte teigiama, kad jūsų veikloje ypatingas dėmesys bus skiriamas teisinei valstybei ir pagrindinėms vertybėms ir kad prisidėsite prie narystės siekiančių šalių metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos rengimo. Kaip planuojate užtikrinti, kad narystės siekiančios šalys imtųsi tolesnių veiksmų dėl metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje nustatytų problemų? Ar ketinate į atitinkamus derybų skyrius įtraukti konkrečius kriterijus? Kaip šiame procese planuojate bendradarbiauti su Parlamentu ir kaip bendradarbiausite su kitais šioje srityje kompetentingais Komisijos nariais?

Tvirtai tikiu, kad teisinės valstybės stiprinimas ir pagrindinių vertybių apsauga yra stojimo proceso pagrindas. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, sieksiu užtikrinti, kad šio pagrindinio principo būtų laikomasi, naudodamasi visomis turimomis priemonėmis. Tai reiškia visapusišką naudojimąsi su stojimo derybomis susijusiomis sąlygomis ir paskatomis, taip pat finansavimo priemonėmis, pavyzdžiui, Ukrainai, Vakarų Balkanams skirtomis priemonėmis ir Moldovai skirta priemone, jei teisėkūros institucijos pritaras siūlomos priemonės priėmimui.

Į 2024 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitas įtraukiant Serbiją, Juodkalniją, Albaniją ir Šiaurės Makedoniją, siekiama joms iš anksto sudaryti tokias pat sąlygas kaip ir valstybėms narėms ir taip labiau įtraukti šalis kandidates į ES vykstančius procesus. Konkrečioms šalims skirtuose skyriuose, kaip ir ES valstybėms narėms skirtuose skyriuose, pateikiama išsami kiekvienos šalies pažangos ir uždavinių apžvalga.

Įtraukiant šalis kandidates į Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą toliau remiamos jų pastangos vykdyti reformas siekiant įgyvendinti plėtros dokumentų pakete pateiktas rekomendacijas ir joms padedama iki stojimo pasiekti tvarią ir negrįžtamą pažangą demokratijos ir teisinės valstybės srityje, taip pat užtikrinti, kad aukštus standartus būtų galima išlaikyti ir įstojus. Vadovaudamasi Pirmininkės politinėmis gairėmis bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, siekdama, kad į teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą būtų įtraukti kiti plėtros partneriai, jei ir kai jie bus tam pasirengę.

Metinis plėtros dokumentų paketas tebėra pagrindinė Komisijos priemonė reformų, susijusių su plėtros proceso pagrindų grupe, įskaitant teisinės valstybės principą ir pagrindines teises, padėčiai ir pažangai įvertinti. Jame taip pat pateikiamos Komisijos visų sričių rekomendacijos. Plėtros procesas turi būti grindžiamas vienu nuoseklių rekomendacijų rinkiniu. Todėl teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje plėtros šalims nepateikiama rekomendacijų.

Bendradarbiaudama su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis šalimis kandidatėmis ketinu teikti pirmenybę pažangai užtikrinant teisinės valstybės principo laikymąsi. Pagal stojimo metodiką derybų programose numatoma, kad derybos dėl pagrindų grupės pradedamos pirmiausia ir baigiamos paskiausiai, ir nustatyti konkretūs jos teisinės valstybės skyrių atidarymo ir tarpiniai kriterijai. Sieksiu užtikrinti, kad būtų nustatyti patikimi ir sąžiningi proceso kriterijai, kad derybose dalyvaujančioms šalims būtų padedama juos vykdyti ir kad Komisija greitai pateiktų vertinimus, kai tik bus padaryta reikiama pažanga. Rekomenduosiu tęsti derybas su kiekviena atskira šalimi tik jei ji daro apčiuopiamą ir nuolatinę pažangą teisinės valstybės srityje.

Glaudžiai bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, turinčiais kompetenciją šioje srityje, visų pirma su Komisijos nariu, atsakingu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę, siekdama užtikrinti, kad ES plėtros politika būtų nuosekliai ir veiksmingai skatinama laikytis teisinės valstybės principo ir gerbti pagrindines vertybes. Kaip jau sakiau, esu pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu rengiant metinį plėtros dokumentų paketą ir esu pasirengusi bendrauti su Europos Parlamento nariais.

Konstitucinių reikalų komiteto klausimai

9. Ar, remdamasi 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES integracijos stiprinimo atsižvelgiant į būsimą plėtrą, sutinkate, kad, atsižvelgiant į šį iššūkį, reikia reikšmingos tarpinstitucinės ES reformos? Kokias konkrečias priemones ketinate pasiūlyti, kad būtų vykdomos institucinės reformos, kurių reikia siekiant užtikrinti, kad išsiplėtusi Sąjunga galėtų veiksmingai veikti ir turėtų pakankamai pajėgumų priimti naujas nares ir skatinti jų sėkmingą integraciją? Kaip derintumėte veiksmus su kitais Komisijos nariais ir Komisijos pirmininke, siekdama užtikrinti, kad peržiūrint ir iš dalies keičiant Sutartis būtų užtikrintas sklandus plėtros procesas?

Kokias reformas, Jūsų nuomone, galima vykdyti per ateinančius penkerius metus nekeičiant Sutarties?

Ar sutinkate atsisakyti vieningo balsavimo, kad sprendimų priėmimo procedūros būtų veiksmingesnės, ir kad balsavimas kvalifikuota balsų dauguma turėtų būti įgyvendinamas tokiose srityse kaip tarpiniai plėtros proceso etapai, demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės apsauga, DFP, sankcijos ir kiti atitinkami užsienio politikos sprendimai?

Ar pritartumėte tvirtesniai ir veiksmingesniai sprendimų dėl ES plėtros politikos priėmimui, įskaitant EP vykdomą priežiūrą, siekiant padidinti demokratinį teisėtumą ir atskaitomybę?

Ankstesni plėtros etapai sustiprino ES ir davė didelės naudos tiek senosioms, tiek naujosioms valstybėms narėms. Užtikrinsiu, kad prie ES prisijungtų tik tos šalys kandidatės, kurios yra tikrai pasirengusios ir besąlygiškai įsipareigojusios gerbti vertybes, kuriomis grindžiama ES.

Be to, kad užtikrintume tinkamą didesnės Sąjungos veikimą, mums reikia plataus užmojo vidaus reformų darbotvarkės. Kai ateis naujų narių stojimo momentas, turėtų būti pasirengusi ir ES, ir būsimos valstybės narės. Plėsdamasi ES turi glaudėti. Turėtume tuo pačiu metu dirbti abiem kryptimis. Klausimų dėl ES galėjimo veikti jau kyla ir 27 valstybių narių Sąjungoje ir jie susiję ne vien tik su būsima plėtra.

Plėtra turėtų būti laikoma mūsų gebėjimo veikti, mūsų politikos ir mūsų išlaidų programų pažangos katalizatoriumi. Klausimas, kokių reformų reikia ir kada, turės būti svarstomas atsižvelgiant į šį platesnį kontekstą, neapsiribojant vien tik plėtros klausimais.

Pasirengimo plėtrai politikos peržiūros, kurias atliks Komisija, padės nustatyti spragas ir poreikius, t. y. nustatyti, kuriose srityse reikia pokyčių, siekiant užtikrinti, kad mūsų politika didesnėje Sąjungoje ir toliau būtų veiksminga.

Kaip teigiama politinėse gairėse, mums reikia keisti Sutartį, jei dėl to mūsų Sąjunga taptų tobulesnė. Tačiau taip pat turėtume sutelkti dėmesį į tai, ką galima padaryti jau dabar, ir į tas sritis, dėl kurių iš esmės sutariama. Pavyzdžiui, Sutartyse jau numatomos nuostatos dėl pereigos, pagal kurias Taryba, balsuodama dėl sprendimų pagrindinėse politikos srityse, gali vietoj vieningo balsavimo rinktis balsuoti kvalifikuota balsų dauguma. Komisija ir toliau tvirtai pasisako už tai, kad šios nuostatos būtų pradėtos taikyti.

Kalbant apie patį plėtros procesą, tai, kad naujų valstybių narių priėmimui turi būti pritariama visais balsais, yra gerai suprantama ir visiškai pagrįsta. Vis dėlto turime pripažinti, kad kiekvienu proceso etapu keliant vieningo balsavimo reikalavimą procesas gali sulėtėti net tais atvejais, kai prieštarauja tik viena valstybė narė. Esu pasirėngusi prisidėti prie svarstymų, kaip kai kurių plėtros proceso tarpinių etapų procedūras ir procesus būtų galima pritaikyti ir paspartinti, kartu gerbiant valstybių narių prerogatyvas.

Glaudžiai bendradarbiausiu su Pirmininke ir kitais Komisijos nariais, siekdama užtikrinti, kad plėtrai būtinos institucinės reformos atitiktų platesnius ES prioritetus. Bus labai svarbu stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, ypač tarp Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos, ir esu pasiryžusi siekti pažangos šioje srityje.

Galiausiai, kaip jau minėta, manau, kad užtikrinant Sąjungos pasirengimą plėtrai svarbų vaidmenį atlieka pilietinė visuomenė ir visa visuomenė. Ketinu daug dėmesio skirti aiškiam ir skaidriam informavimui apie su plėtra susijusius įvykius ir įsiklausymui į žmonių nuomonę visoje ES ir pačiuose plėtros partneriuose.

Žmogaus teisių pakomitečio klausimai

10. Ar ketinate padidinti Europos Sąjungos paramą pilietinės visuomenės subjektams ir demokratinėms jėgoms, propaguojančioms žmogaus teises, teisinę valstybę ir pagrindines vertybes plėtros šalyse ir kitose jūsų atsakomybės sričiai priklausančiose šalyse? Kokias konkrečias priemones šiuo atveju siūlote?

Mano asmeninė istorija ir pilietinis aktyvizmas rodo, kad šis klausimas man asmeniškai labai svarbus. Pilietinė visuomenė yra kiekvienos sveikos demokratijos pagrindas, ir, jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, asmeniškai esu pasirėžusi daryti viską, ką galiu, kad suteikčiau šiam svarbiam veikėjui galių visais lygmenimis. Jau šiandien Komisija aktyviai siekia sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti gebėjimų stiprinimo iniciatyvas ir teikia finansinę paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, didindama jų gebėjimą propaguoti teises reformas, dalyvauti formuojant politiką ir reikalauti valdžios institucijų atskaitomybės. Kaip pavyzdį paminėčiau Ukrainos priemonės III ramstį, pagal kurį Komisija užtikrins nuolatinę paramą žmogaus teisių gynėjams, su korupcija kovojantiems asmenims ir kitoms principu „iš apačios į viršų“ grindžiamoms šalies gyvybingos ir aktyvios pilietinės visuomenės iniciatyvoms, dabar taip pat daugiau dėmesio skirdama Ukrainos stojimo į ES procesui.

Jei būsiu patvirtinta, ketinu aktyvinti šį bendradarbiavimą su pilietine visuomene, kad būtų užtikrinta saugi ir palanki aplinka, kurioje šios organizacijos galėtų veikti be nepagrįstų apribojimų. Kai to padaryti neįmanoma, ES vis tiek turi rasti būdų, kaip šias organizacijas paremti nekeliant pavojaus jų narių gyvybei ar pragyvenimo šaltiniams. Esame skolingi tiems, kurie drąsiai laiko iškėlę ES vėliavą net didelės grėsmės akivaizdoje. Todėl sutelksiu dėmesį į nuolatinį bendradarbiavimą su pilietine visuomene, nepriklausoma žiniasklaida ir žmogaus teisių gynėjais, siekdama užtikrinti, kad jų balsas būtų išgirstas ir kad jiems susirūpinimą keliantys klausimai būtų sprendžiami. Naudojant mūsų finansines priemones teikiama techninė pagalba ir parama gebėjimams stiprinti turi būti naudinga ir visų plėtros ir rytinių kaimyninių šalių pilietinei visuomenei.

Saviraiškos laisvė ir žiniasklaidos laisvė yra demokratinės visuomenės pamatų dalis ir vienos iš pagrindinių ES vertybių. Todėl jos yra vienas iš esminių stojimo į ES proceso elementų ir svarbus tarpinis kriterijus, kuris turi būti įvykdytas pagal stojimo derybų teisinės valstybės skyrius. Esu pasirėžusi lankydamosi plėtros ir Rytų partnerystės šalyse susitikti su įvairių sričių pilietinės visuomenės ir nevyriausybinį organizacijų atstovais, be kita ko, moterų teises ginančių organizacijų ir marginalizuotoms grupėms, įskaitant neįgaliuosius, mažumas ir LGBTIQ asmenis, atstovaujančių organizacijų atstovais.

Taip pat toliau bendradarbiausiu su šalių partnerių vyriausybėmis per politinį dialogą, be kita ko, žmogaus teisių klausimais, net ir sudėtingomis politinėmis aplinkybėmis. Šalyse, kuriose pilietinės visuomenės erdvė mažėja, ES delegacijos vietoje toliau stebi padėtį ir gali atskirti nepriklausomas pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos organizacijas nuo tų, kurios paveiktos valstybės užvaldymo. Taip pat remsiuosi geros reputacijos organizacijų ir partnerių, pavyzdžiui, Europos Tarybos, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ir jos Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuro (ODIHR), atliktu darbu skatinant pilietinį aktyvizmą ir demokratinį aktyvumą sudėtingoje aplinkoje.

Užtikrinsiu, kad mūsų finansinė parama atitiktų ES vertybes, įskaitant žmogaus teisių, demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių principų propagavimą. Mūsų intervenciniai veiksmai ir toliau bus grindžiami konsultacijomis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir žalos nedarymo principu. Tai leidžia Komisijai rengti pagrindines vertybes atitinkančius ES intervencinius veiksmus ir kovoti su galimais žmogaus teisių pažeidimais.